

HANS KOLLHOFF: 1946

ŽIVLJENJEPIS:

- Hans Kollhoff je **berlinski arhitekt**, ki je študiral arhitekturo (1968- 1973) na univerzi Karlsruhe z Egonom Eiermann-om in kasneje (1974) na Dunaju. **Diplomiral je leta 1975.**
- Za tem je odšel v New York na Cornell University, kjer je bil **asistent** pri Oswald Mathias Ungers-u do leta 1978, do leta 1983 pa asistent na tehniški univerzi v Berlinu.
- Svojo **firno je ustanovil z Helgo Timmermann leta 1984.**
- Od leta 1990 je **profesor arhitekture** in konstrukcij na ETH v Zürichu in gostujoč profesor doma in v tujini.

ZNAČILNOSTI RAZMIŠLANJA IN DELA:

- Njegova arhitektura **odseva klasično gradnjo stavb** in uporabo **tradicionalnih materialov** (kamen, opeka) in **tradicionalne metode dela.**
- Iz tega razloga njegove stavbe dostikrat kritizirajo kot **zastarelo 'retro- arhitekturo'**, ki se izgublja v nostalgичnem posnemanju tradicionalnega formalizma.
- Kollhoff skuša **'arhitekturi vrniti arhitekturo'**.
- Pravi, da se **stanovanjska arhitektura** (ki je najstarejša) **najtežje spreminja.**
- 'Arhitektura je nekaj, kar mora kljubovati času'.
- **Čitljivost mesta je v hierarhiji** (podobnost Plečniku).
- **Problem** današnjega časa je v **egocentričnosti stavb**, ki privlačijo preveč pozornosti nase.
- **HIERARHIJA MESTA:**
  - Pomembnost javnih stavb.
  - **Anonimno tkivo** (ponavadi stanovanjska arhitektura).
- Kollhoff pravi, da stanovanjska arhitektura **mora biti anonimna, vendar s svojo identiteto.**
- Sami avtonomni objekti ne morejo tvoriti celote, nekaj manjka – **kohezivno tkivo**
- Vrnil se je k **oblikovanju tradicionalnega prostora**: trg, ulica, stan. zazidava je del zunanje strukture.
- Pri njemu je **forma zaključek dela**, ne pa cilj.
- **FORMALIZEM** pa najprej določi formo, ki ji nato sledi s programom.

OBJEKT NA POSTDAMER PLATZU

- **Trikotna forma.**
- Študije transformacije v okolju.

PIRÄUS- BLOCK, KNSM ISLAND, AMSTERDAM, 1994

- **Stanovanjski objekt s 309 stanovanji.**
- Izhodišče Joe 'Kunan'- zazidalni načrt.
- Zazidalni otok, ki ga dobi Kollhoff je pravokotnik, dimenzij **170x 58m.**
- Kollhoff se je odzval na dokaj grobo in odprto lokacijo z umestitvijo velikega, skrbno načrtovanega bloka prav na rob obale.

- **FORMACIJA OBJEKTA**- kako se je ideja razvijala:
  - Najprej v sredino zazidalnega otoka postavi **krog, ki se mu odpove**, saj predstavlja javni program namesto poljavnega.
  - Na parceli stoji **starejša zaščitena hiša**, ki jo mora ohraniti- z njo vzpostavi dialog in naredi **blok iz opeke** (tradicionalni nizozemski material).
  - Med obema kriloma objekta se transformira, pojavi **poljaven prostor, trg**.
  - **Nivojska razlika** med zaščiteno stavbo (višje) in notranjim trgom (nižje).
  - Prehod med notranjim (pojavnim) in zunanjim (javnim) trgom oblikuje z **visokimi stebri**.
  - Tudi **problem dostave** vpliva na oblikovanje kompleksa.
  - Med projektiranjem upošteva **TEORIJO METAMORFOZE- TRANSFORMACIJE: iz enostavne forme pride do bolj komplicirane, kar je posledica programa stavbe**.
- Kollhoff se je zanimal tudi za **kožo oz. FASADO**:
  - Včasih: **opeka oblečena v tanko fasado**.
  - Danes: vsak objekt je potrebno **obleči v kožo zaradi zaščite notranjosti**, ne pa zaradi izraza- trenutnih smernic.
- Stavba je zgrajena iz **OPEKE**; zdi se mu, da daje **toplino in trajnost** (deluje težje in trajnejše). Namenoma pokaže **slojevitost**; analiza mesta ter kulture in socialnih potreb ljudi.
- **OKNA** so **zagibana navzven**- s tem je skušal ohraniti nek spomin na industrijo.
- Za njegovim načinom dela stojijo **globoki premisleki in veliko znanja** (tudi o umetnosti).
- Kako v stavbo uvesti **tradicionalne nizozemske elemente**?
  - Prva štiri nadstropja imajo **vhode od zunaj** in so brez dvigal.
  - Zgornja nadstropja so **duplexi**.
- **STREHA se spušča** in omogoča dostop južni svetlobi ter **povzuje** celoten velik kompleks.
- **TLORISI** stanovanjskih enot so zelo **fleksibilni** in omogočajo do **150 različnih postavitev**. Dnevne sobe so obrnjene proti jugu.

DIENER & DIENER

- Arhitekturni biro Diener & Diener iz Basla: **oče Markus in sin Roger**.
- Imata **podobna izhodišča Kollhoffu** in sta ista generacija kot Herzog & de Meuron.
- Izhodišča biroja je izoblikoval **oče, ki je prej gradil klasično moderno**.
- Skupaj sta se **posvetila stanovanjski gradnji**- oblikovno zadržano.
- Diener skuša ustvariti stanovanjske zgradbe, ki **sledijo starinski zazidavi** in ji ne nasprotujejo.
- Podreja se obstoječim arhitekturam, skuša se podrediti, biti tih ne samo pri fasadi, ampak tudi pri strukturi.

STANOVANJSKI OBJEKT V BASLU

- Eden izmed **vogalnih objektov** v Baslu ob tramvajski postaji.
- **Anonimna arhitektura s svojo identiteto** (zelo zadržana, noče izstopati iz arhitekture mesta).
- Fasada, ki se skuša podrediti danostim prostora, a ima identiteto.
- Na fasadi je **oker pigment** in **enake okenske odprtine**, katerih osnovni red je samo enkrat zamakjen zaradi **dinamike**.
- V pritličju je **javen program**, zgoraj pa enostavna organizacija stanovanj.

DVE KINO DVORANI V BASLU

- Pomembna objekta- **izhodišče mestne arhitekture**.
- **Modernističen objekt**; vogalni objekt, ima venec, neke odprtine- **tradicionalna arhitektura**.
- Zgleduje se po **klasicizmu**.
- Roger izoblikuje znani biro, na njega vpliva Rossi in ??'- tradicionalna, a urbana arhitekta.:
  - **'Rossi: arhitektura mesta'**- vsakršna stavba zares gradi mesto (mora imeti optimalno razvrstitev) in kreira javni prostor. Mesto je temeljno za oblikovanje arhitekture, ne glede na čas.

ŠVICA

- **Dve stanovanjski stavbi, ki ju ločuje potok**, mimo njiju pa teče reka Ren (na severu).
- Tukaj sta stala **dva mlina**, razdelili so ju v dva objekta.
- **Nov objekt se dobro vključuje** (podreja) v obstoječo, staro strukturo (srednji vek).
- **Prva stavba poteka do tal, druga je dvignjena na stebrih**: spodaj ima javen program, zgoraj tri etaže stanovanj, duplexi s streho (teraso).
- **Okna usmerjena na sever** na Ren zaradi lepega razgleda, spalnice pa so postavljene na jug- neobičajna razporeditev.

STAVBA V BASLU

- Stoji ob **glavni ulici in ob železnici**.
- **Dupleksi z dodatkom na strehi, spodaj je prosto pritličje** (nima stanovanj).
- Spodaj so poudarjene **horizontale**, zgoraj pa **vertikale**.
- Vsako stanovanje ima **dva vhoda**. Vstop preko vrta.
- **Mreža ob stopnišču** ima funkcijo zaščite (**dvojna koža proti železnici**).
- Na stavbi se vidi **TROJNOST**: baza pritličja- truplo (tri nadstropja)- stanovanja dupleksi (2 + terasa).

MORGERT MÖGGELER

- Tudi **arhitekt v Baslu**.

OBJEKT V BASLU, ŠVICA

- **Stanovanjski objekt** ob vrtcu (malo nad nivojem ceste) in garažah (razpis za lokacijo).
- Logika ulice (oblikovne prvine).
- Parkirne površine, ki jih zamejuje vrtec.
- Objekt se **navezuje na sosedno zazidavo** v betonu (venec, streha, okna).
- **Delitev balkonov: boxi**- shrambe (omare za shranjevanje).
- Osnovna konstrukcija so **betonske horizontale** (lamele), ki podalšujejo stavbo.
- Delujejo kot zelo **ozki (60cm) balkoni** in omogočajo servisiranje fasade, na dvoriščni strani so široki **180 cm**. Okna potekajo do tal.
- **Artikulacija vogala: balkon.**
- **Barva fasade (rdeča)** je v dialogu s stavbo čez cesto.
- Stavbe so strukturirane s konstrukcijskimi principi, vmes pa so vložene **fasadne plošče s termično prekinitevijo**- 'z nožem zarezano' v osnovno strukturo stavbe.
- **Srečanje oken v vogalih** (okno kopalnice se sreča z oknom wc-ja)
- Notranji hodnik je osvetljen z vrha- s **svetlobnikom**.
- **Vhod je asketski**, zadržano oblikovanje, minimalizem.
- Vsi objekti današnjega predavanja imajo **MINIMLIZEM**- včasih enostavne forme močnejše vplivajo kot kaotične oblike.